

Zorg & Welzijn Intrasectoraal

landsexamen vsbo-TKL

Programma van toetsing en afsluiting

2026

Inhoudsopgave

Opzet examen	3
Het examenprogramma	3
Beschrijving van de examenstof	3
Het centraal examen	3
Het commissie-examen	4
De beoordeling van het commissie-examen	4
Het eindcijfer	4
Bijlage 1 De Eindtermen.....	5
Bijlage 2 Hulpmiddelen	8
Bijlage 3 Tips	9

Zorg & Welzijn Intrasectoraal

Opzet examen

Het examen bestaat uit een centraal schriftelijk examen en een mondeling commissie-examen.

Het centraal examen wordt schriftelijk afgenomen in een zitting van 150 minuten.

Het commissie-examen bestaat uit een mondeling examen van 35 minuten en wordt afgenomen door twee examinatoren.

Het examenprogramma

Het examenprogramma bestaat uit de volgende exameneenheden:

Code	Exameneenheid	Verdeling examinering	
		CE	CIE
	Kerndeel		
WZ/K1	Beroepsoriëntatie	X	X
WZ/K2	Professioneel handelen en grondhouding	X	X
WZ /K3	Sociale en communicatie vaardigheden	X	X
WZ/K4	Culturele en artistieke vorming	X	X
WZ/K5	Informatie en communicatietechnologie	X	X
WZ/K6	Zorg en welzijn van kinderen en jongeren/ volwassenen en ouderen	X	X
WZ/K8	Zorg en hulpverlening	X	X
WZ/K9	Assisteren en verzorgen zieken/gehandicapten	X	X
WZ/K12	Facilitaire dienst	X	X
WZ/K13	Uiterlijke verzorging	X	X

Beschrijving eindtermen

Een uitwerking en beschrijving van de eindtermen is gegeven in bijlage 1.

Het centraal examen (CE)

Het centraal schriftelijk examen bestaat uit één zitting van 150 minuten tijdens het centraal examen (zie examenrooster). Voor het centraal examen worden de exameneenheden in bovenstaande tabel getoetst.

Het gebruik van het basispakket hulpmiddelen is toegestaan. Voor basispakket hulpmiddelen: zie bijlage 2 van dit PTA en "Regeling toegestane hulpmiddelen" in het informatiepakket op de website van ETE.

Het commissie-examen (CIE)

Het commissie-examen bestaat uit een mondeling examen van 35 minuten. Het examen vindt plaats in de maand maart van het desbetreffende examenjaar. Het commissie-examen heeft betrekking op alle exameneenheden.

De beoordeling van het commissie-examen

Bij het mondelinge commissie-examen worden **tenminste drie onderwerpen, ter keuze van de examiner** uit de mondelinge examenstof geëxamineerd, waarvoor aparte deeltijfers worden gegeven.

Voor het commissie-examen worden drie deeltijfers gegeven:

deeltijfer a: voor het eerste onderwerp

deeltijfer b: voor het tweede onderwerp

deeltijfer c: voor het derde onderwerp

Het cijfer voor het commissie-examen wordt als volgt berekend:

cijfer CIE = $(a + b + c) / 3$ (afgerond op 1 decimaal)

Het eindcijfer

Het eindcijfer wordt als volgt berekend:

eindcijfer = $(\text{het cijfer CE} + \text{het cijfer CIE}) / 2$ (afgerond op een geheel getal)

Bijlage 1 De Eindtermen

WZ/K1 Beroepsoriëntatie

1. De leerling kan een beschrijving/ indeling geven van:
 - de werkvelden en daarbij behorende doelgroepen;
 - de eigen opleidings- en toekomstmogelijkheden binnen de sector;
 - de functies en kwalificatieniveaus van professionele dienstverlening binnen de sector Zorg & Welzijn, te weten:
 - taken;
 - organisatie;
 - beloning.
2. De leerling kan op de sociale kaart van eigen omgeving vormen van zorg aangeven.

WZ/K2 Professioneel handelen en grondhouding

3. De leerling kan de beroepsvaardigheden noemen, die de verzorgende moet beheersen om verantwoord en professioneel te kunnen handelen.
4. De leerling kan uitleggen wat de voorwaarden zijn om te komen tot een juiste beroepshouding.
5. De leerling kan de aspecten van een juiste grondhouding verklaren.
6. De leerling kan in herkenbare situaties, met het oog op het adequaat aanpakken van problemen en opdrachten, met eventueel gebruikmaking van informatie- en communicatietechnologie, zich verstaanbaar maken in woord en schrift in de Nederlandse en Engelse taal en de basisreken- vaardigheden toepassen.
7. De leerling kan bij het uitvoeren van verzorgende taken accuraat, veilig, hygiënisch, milieubewust en ergonomisch verantwoord omgaan met materialen, gereedschappen en apparatuur.
8. De leerling kan aan de hand van een vraagstelling een standpunt innemen en daarbij argumenten hanteren, alsmede naar de standpunten en argumenten van anderen luisteren en deze kritisch beschouwen.
9. De leerling kan zich kritisch opstellen ten opzichte van werk en eigen belang.
10. De leerling kan de eigen toekomstmogelijkheden binnen de sector Zorg & Welzijn aangeven.
11. De leerling kan reflecteren op het eigen handelen.

ZW/K3 Sociale en communicatieve vaardigheden

12. De leerling kan op correcte wijze sociale vaardigheden en verbale/non-verbale communicatieve vaardigheden binnen een praktijksituatie hanteren.
13. De leerling kan als democratisch burger in een multiculturele samenleving begrip, respect en tolerantie tonen in zowel maatschappelijke als persoonlijke situaties.

ZW/K4 Culturele en artistieke vorming

14. De leerling kan zich verbaal en non-verbaal, in sport en spel individueel of in groepsverband uiten.
15. De leerling kan eenvoudige groepsactiviteiten (onder begeleiding) voorbereiden, uitvoeren en evalueren.

ZW/K5 Informatie en communicatietechnologie

16. De leerling kan met behulp van moderne informatie en communicatie technologie gericht informatie opzoeken en verwerken.
17. De leerling kan voor het vakgebied relevante software gebruiken.

ZW/K6 Zorg en welzijn van kinderen en jongeren/volwassenen en ouderen

18. De leerling kan de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren herkennen en omschrijven.
19. De leerling kan de essentie van opvoedingsaspecten en de verschillende houdingen ten aanzien van opvoeding omschrijven.
20. De leerling kan aan de hand van voorbeelden aantonen dat lichamelijke- en geestelijke veranderingen bij volwassenen en ouderen elkaar onderling beïnvloeden.

ZW/K7 Begeleiding van activiteiten

21. De leerling kan voor een gekozen doelgroep een eenvoudige (groeps-) activiteit 'zelfstandig' of onder begeleiding voorbereiden, uitvoeren en evalueren.

ZW/K8 Zorg en hulpverlening

22. De leerling kan uitleggen wat verstaan wordt onder verschillende indelingen van zorg.
23. De leerling kan op de sociale kaart van de eigen omgeving ontmoetings- en hulpverlenings- mogelijkheden aangeven.
24. De leerling kan verschillende zorg- en woonvormen noemen voor zieken en gehandicapten.
25. De leerling kan wettelijke- en sociale voorzieningen voor zieken, gehandicapten en ouderen noemen en omschrijven.

ZW/K9 Assisteren en verzorgen zieken / gehandicapten

26. De leerling kan de betekenis van zelfzorg en zelfredzaamheid van de zorgvrager, zorg op maat en ADL uitleggen.
27. De leerling kan basiszorg plannen, rekening houdend met de mogelijkheden van de zorgvrager, diens familie of leefgroep.
28. De leerling kan basiszorg verlenen aan de zorgvrager.
29. De leerling kan de betekenis van ziek zijn en gehandicapt zijn voor de betrokkene, de naaste omgeving en de samenleving verwoorden.

ZW/K10 Voedingsverzorging

30. De leerling kan met behulp van een voedingswijzer eenvoudige, gezonde maaltijden klaarmaken voor elke doelgroep.
31. De leerling kan de relatie uitleggen tussen leefstijl en het ontstaan van ziekten en aandoeningen.

ZW/K11 Zorg voor de huishouding

32. De leerling kan in een privé-huishouden kookwerkzaamheden plannen en uitvoeren met gebruikmaking van lokale producten.
33. De leerling kan maaltijden en tussengerechten serveren en afruimen.
34. De leerling kan in een privé-huishouden schoonmaakwerkzaamheden plannen en uitvoeren.
35. De leerling kan in een privé-huishouden was-werkzaamheden plannen en uitvoeren.
36. De leerling kan bij het uitvoeren van kook-, schoonmaak- en was-werkzaamheden, materiaal, gereedschappen en apparatuur op verantwoorde wijze hanteren, reinigen en opruimen.

ZW/K12 Facilitaire dienstverlening

37. De leerling kan uitleggen wat wordt verstaan onder facilitaire dienstverlening.
38. De leerling kan kenmerkende verschillen noemen tussen groothuishouden en privé huishouden.
39. De leerling kan kenmerkende verschillen noemen tussen een profit- en een non-profit organisatie.

ZW/K13 Uiterlijke verzorging

40. De leerling kan zorgdragen voor een verzorgd uiterlijk, passend bij een dienstverlenend beroep.
41. De leerling kan eenvoudige haar-, huid-, hand- en voetverzorgende vaardigheden toepassen bij de zorgvrager.

Bijlage 2 Hulpmiddelen

Basispakket

Het standaard basispakket bij alle centrale examens en commissie-examens bevat:

- schrijfmateriaal
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- geodriehoek
- gum
- rekenmachine

Ook is het toegestaan om hulpmiddelen mee te brengen die geen relatie hebben met de exameneisen maar wel functioneel kunnen zijn, zoals: markeerstift, puntenslijper, leesliniaal (loep).

Woordenboek

Nederlands-Nederlands (eendelig)

óf

Nederlands-thuistaal van de kandidaat (eendelig)

Een digitaal woordenboek is *niet* toegestaan.

De hulpmiddelen van het basispakket zijn toegestaan bij alle examens. Zij zijn niet alle nodig.

Uitgebreide informatie over hulpmiddelen voor de centrale examens staat in de Regeling toegestane hulpmiddelen op de website van ETE, www.ete.cw.

Bijlage 3 Tips

Centraal examen

- examenbundels of oude examens zijn geschikt om ervaring op te doen. Oude centrale examens zijn te vinden op de site van het ETE, www.ete.cw.

Mondeling commissie-examen

- bekijk de informatiefilm over het mondeling commissie-examen op de site:
<https://duo.nl/particulier/staatsexamen-vo/index.jsp>
NB Dit is wel hoe het in Nederland gaat, maar het geeft ook een goed beeld hoe het bij ons gaat.